

CONSTRUEIX LA TEUA ÒPERA

Guia didàctica

Les Arts



LES ARTS ÉS *Per a tots*

València|és|música

Organització i producció artística



Patrocinen



*cultura
de proximitat*





Crea un espai escènic

Et proposem una activitat per a fer des de casa, amb materials senzills i assequibles que ajudaran a desenvolupar i ampliar la teua creativitat i coneixement artístic i cultural.

Què és un espai escènic?

Es tracta d'un lloc delimitat, generalment un plànol rectangular o circular, davant del qual es troba un altre espai on es situa l'espectador. Dins de l'espai escènic es pot imaginar qualsevol situació, paisatge i argument, utilitzant els recursos de les arts dramàtiques, plàstiques i visuals.

Els orígens del teatre

Abans de començar, per tal d'ajudar a inspirar-te, coneixerem alguns detalls rellevants sobre els orígens del teatre.

Al llarg de la història, arreu del món, s'han desenvolupat molts tipus de manifestacions teatrals. Totes elles comparteixen el mateix objectiu: caracteritzar i identificar els pobles amb les seues cultures mitjançant la seua activitat teatral.



El teatre europeu i occidental té els seus orígens en la Grècia del segle V abans de Crist. Més tard, gairebé va desaparèixer de la vida dels europeus, encara que, afortunadament, no va ser així. L'activitat teatral va sobreviure als pitjors anys de l'Alta Edat Mitjana, gràcies a la representació de passatges religiosos, a més dels espectacles de joglars i saltimbanquis que tenien lloc a les corts feudals, places dels pobles i ciutats xicotetes i llogarets.

A finals del segle XV, van començar a formar-se companyies de còmics errants, les quals representaven obres teatrals no religioses i on no faltava la música. Degut a la importància que va agafar aquest tipus d'espectacle durant el segle XVI, a Europa es van començar a construir els primers edificis, l'estructura dels quals és més semblant a la que coneixem hui en dia. Aquests edificis, sovint eren places que es tancaven per a aquest fi o patis de veïns dividits en distintes zones per a fer possible les representacions. Durant



aquest període es donen a conèixer les primeres companyies de teatre itinerant. Els artistes anaven d'un lloc a un altre carregats amb baguls i cofres plens dels elements que formarien els seus decorats. Mantes o llençols esdevenien els telons i, alguns bancs de fusta, s'utilitzaven de tarima, a mode d'escenari.

Aquest tipus de companyies, mogudes per un instint de supervivència o per necessitat, ha perdurat fins als nostres dies amb l'afany de difondre algunes obres de teatre. Es desplaçaven en diversos mitjans de transport i amb l'imprescindible per a fer les seues representacions.

Les Arts al segle XXI



L'any 2005 s'inaugura el Palau de les Arts Reina Sofía, el teatre de l'òpera de València. Per a fer arribar l'òpera a qualsevol racó de la geografia de la Comunitat Valenciana, el 2017, es va posar en marxa una proposta itinerant anomenada Les Arts Volant, en col·laboració amb l'Ajuntament de València i la Diputació de València. Un camió que es converteix en teatre arriba a localitats amb escassa activitat musical o allà on seria complicat dur a terme una representació per manca dels mitjans tècnics o instal·lacions necessàries. Durant aquests anys s'ha aprofitat als ciutadans de la nostra Comunitat un bé cultural que és patrimoni de tots.

Amb aquest retallable, tens l'oportunitat de reproduir a escala 1:33 l'espai escènic en forma de camió on s'amaga un teatre d'òpera. Les Arts Volant ha viatjat per més de 40 localitats i han vist una producció de l'òpera *Bastià i Bastiana* més de 15.000 habitants de la Comunitat Valenciana.

Esperem que ho tingues tot a punt per a començar.

FASE 1

Les Arts Volant. El meu propi decorat d'òpera

En aquesta primera fase et proposem construir la maqueta del camió, en l'interior de la qual s'amaga l'escenari obert a múltiples possibilitats.

L'activitat acabarà amb la confecció pròpia i el disseny final dels teus decorats. Tu mateix imaginaràs l'argument de la teua òpera, pensaràs en els personatges que t'agradaria que aparegueren i decoraràs cada una de les parts que veurà el públic des de l'inici al final de la teua creació.

En el document annex (plantilles) tens totes les parts que hauràs de retallar, apegar, doblegar i unir, per a obtindre el resultat de la primera entrega.

Els materials que necessitaràs són:

12 plantilles impreses (document annex))

Tisores (per a paper i cartó)

Pegament o cola blanca

Tallador

Agulles

Regla

Cel·lo

Bolígraf

Cartó de caixes d'embalar

Colors, pintures i distints materials que et servisquen per a decorar el teu propi teatre.



Els passos a seguir en la construcció d'aquest retallable estan explicats en el següent tutorial

<https://youtu.be/r-YyHDfHGis>





Vocabulari

En cada una de les tres entregues de Construeix la teua òpera et facilitarem alguns termes que seran part del teu nou vocabulari relacionat amb el projecte. Fes un repàs a la primera selecció que t'indiquem a continuació.

Caixa escènica: espai destinat a la representació. Lloc on transcorre l'acció vista pel públic.

Boca d'escenari: espai que separa l'escenari de la part externa d'aquest i d'on se situa el públic.

Teló: cortina o llenç que cobreix i oculta l'escenari de la vista del públic. Depenent de la seua ubicació, pot ser un teló de boca o un teló de fons.

Quaderna: peça que es col·loca en el punt més ample d'una estructura per a reforçar-la.

Laterals: són les parts que hi ha a cada costat de l'escenari. Des d'aquesta zona, tant els cantants com els actors i actrius que intervenen en cada representació, accedeixen a l'espai visible pel públic.

Jàssena: Part de darrere de l'escenari i que s'utilitza, en alguns teatres, per a emmagatzemar elements, o també com a prolongació de l'escenari en algunes representacions.

Activitat

Et proposem que penses en la teua pròpia òpera. Per a això, imagina un espai, uns personatges i una trama. En aquesta ocasió, tu seràs el creador. Quan tingues el resultat podràs pujar una foto a la xarxa a través de Twitter: @PalauLesArts i així podrem compartir-la amb la resta persones que hagen fet la seua versió. Només per participar, entraràs en un sorteig en què podràs aconseguir accés gratuït, junt amb dos acompanyants, a una de les propostes de *Les Arts és Educació* de la pròxima temporada. Tindrem en compte les creacions més originals que hi participen.

Recorda que per a crear una trama interessant necessites uns elements que donen vida a la teua òpera. Prepara una introducció i presenta la situació inicial de partida de la teua creació. Durant el desenvolupament de la teua història ocurrerà tot allò que imagines, però tot té un final. En aquesta última part és on s'ha de resoldre la situació que ha tingut atent al teu públic i podrà tindre un final feliç, o no. Tot això dependrà de tu.

Ja saps que la imaginació no té límits.